

[Statsministeren.]

en række af de stillede spørgsmål. Men der blev jo rejst visse spørgsmål, under en sådan form, at jeg næppe tager fejl, når jeg siger, at hensigten — selvfølgelig ved siden af at bedømme problemerne — alligevel også nok har været at lægge lidt drilleri ind over for det radikale venstre. Og hvad den del af dem angår, vil jeg gerne svare.

Jeg vil gerne sige, når spørgsmålet om grænserne i Europa er rejst, at det er regeringens opfattelse, at de bestående faktiske grænser lægges til grund for drøftelser om en europæisk ordening. Dette gælder også Oder-Neisse grænsen. Jeg mener at have forstået, at dette syn er udbredt også i Vesttyskland, og det er jo dér, problemet om anerkendelse ligger. Det drejer sig ikke om et polsk-dansk forhold. Regeringens indstilling er den, at vi i de forhandlinger om en europæisk sikkerhedsordening, der forhåbentlig kommer, har dette som udgangspunkt.

Hvad Østtyskland angår, mener jeg ligeledes, at det er et problem, der bør indgå i en samlet overvejelse af en fremtidig ordening af de centraleuropæiske problemer. Regeringen er i øvrigt indstillet på at gøre alt muligt for at fremme en effektiv kontaktvirksomhed med de østeuropæiske lande.

Jeg må i denne forbindelse sige, at når man rejser spørgsmålet, som det blev gjort fra forskellig side, om dette nu indebærer en ændring af det radikale venstres holdning til disse spørgsmål, så vil man af disse svar forstå, at om det er der ikke tale.

Se, i forbindelse med en omtale af NATO henviste hr. Per Hækkerup til nogle udtalelser af mig til amerikansk radio. Jeg svarede ja til spørgsmålet om Danmarks fortsatte medlemskab af NATO. Vi er medlemmer af NATO og kan ikke udtræde de første år. Det er derfor dette faktiske forhold, jeg gav udtryk for. I regeringens erklæring fastslås det meget væsentlige, at vort medlemskab må ses i sammenhæng med den gældende traktats opsigelsesbestemmelser. Forholdet er jo her det, at der med 1 års varsel kan ske opsigelse, og denne bestemmelse ønsker vi opretholdt. I øvrigt ønsker vi at fremme alle muligheder for inden for NATO at fremme afspændingen.

Når man så i denne forbindelse, hvad jeg godt forstår, føler trang til at drage for-

holdet om valg og folkeafstemning frem og sætter det i forbindelse med det radikale venstres udtalelser, så er jeg nødt til at sige, at det radikale venstre før valget ganske klart gav udtryk for, at det, vi ønskede, var, at man søgte at stræbe henimod en løsning, en bred europæisk sikkerhedsløsning, og at vi mente, vejen til dette var at nå frem til aftale om en sikkerhedskonference, og at vi for vort vedkommende ville afvente resultatet af disse bestræbelser, inden vi tog stilling. Det blev fremhævet fra det radikale venstres side i alle faser af valgkampen og blev gentaget så sent som søndag aften før valget, da fjernsynsudsendelsen fandt sted.

Så vil jeg gerne sige med hensyn til de sikkerhedspolitiske problemer, at det er regeringens hensigt, som det fremgår af erklæringens udformning på dette punkt, at iværksætte en bred og omfattende undersøgelse. Det vil ikke blot dreje sig om vort forhold til NATO, det ville være for snævert. I undersøgelsen må indgå en række FN-problemer, FNs fredsbevarende funktioner, herunder de fredsbevarende styrker. Vi må se på u-landsproblemet også ud fra sikkerhedspolitiske synspunkter, selv om de etiske hensyn må være afgørende. Vi må bl. a. undersøge spørgsmålet i denne forbindelse om værnepligten sammenholdt med de unges muligheder for gennem deres medvirken ved løsningen af civile og humanitære opgaver aktivt at fremme afspændingsformål og tjene langsigtede sikkerhedspolitiske interesser. Det vil være rimeligt, at vi også i vurderingen inddrager spørgsmålet om et nordisk samarbejde sikkerhedspolitisk set. Nedrustningsbestræbelser, studier og undersøgelser inden for konflikt- og freds forskning er andre emner, der skal medtages i en bred undersøgelse af sikkerhedspolitiske forhold. Alt, hvad der kan tjene til at fremme international afspænding, rummer sikkerhedspolitiske træk. Det er ud fra denne opfattelse, at undersøgelserne vil blive iværksat.

Hvis jeg så måtte sige lidt om de økonomiske problemer, som helt selvfølgelig måtte være en væsentlig del af indholdet af denne debat. Jeg bemærkede mig, at hr. Aksel Larsen brugte den vending, at han var behersket i sine forventninger til en handlekraftig regering med en reaktionær politik.